

NIKDY NEPOKOŘENÝ

Už v průběhu pozdního středověku hrad skvěle opevnili, aby mohl odolávat náporu případných nepřátel. Nikdy v historii ho proto nedobyli, ačkoli v roce 1645 měl namále...

Zprávu o marném dobývání hradu Švédy zanechal jeden z obránců, který se jmenoval Nicolaus Fleischinger (zvaný též Fleškyn) z Auersbachu. Ten pocházel z panství Polná a už od 20. let 17. století sloužil v nejrůznějších funkcích majitelům pernštejnského

panství. Za třicetileté války vlastnil hrad tehdejší moravský zemský hejtman, hrabě Kryštof Pavel z Lichtenštejna-Kastelkornu. Dramatické události se seběhly nějak takto: na začátku května 1645 oblehli Švédové, kterým velel generál Lennart Torstenson, město Brno. Švédové však potřebovali

ovládnout i bezprostřední okolí. Jeden z opěrných bodů císařských vojsk představoval hrad Pernštejn. Dne 5. května 1645 se střetl císařský oddíl se zhruba 150 švédskými jezdci u kláštera Porta Coeli v Předklášteří u Tišnova. Švédové utrpěli porážku. Mnoho jich bylo zabito a mnoho zajato. Když se švédští velitelé dozvěděli o potupném debaklu, okamžitě poslali na Tišnovsko oddíl o zhruba tisícovce jezdců. Dne 7. května 1645 dorazily k Nedvědicí pod Pernštejnem švédské regimenty čítající pět tisíc jezdců, pět set pěšáků a tři sta dragounů pod velením Joachima Dietmanna. Nepřítel se nejprve pokusil vyjednávat. Snažil se přinutit posádku, aby se vzdala. To obránci odmítli.

ZVLÁDLI I POŽÁR

Dne 12. května odstřelovali Švédové hrad z děl. Na pevnost dopadlo okolo čtyři sta střel, které naštěstí hrad výrazněji nepoškodily. Obránci dokonce častovali vetřelce posměšnými posunků. Přehlídka švédské síly se tak zcela minula účinkem. Velitel Dietmann se tedy rozhodl využít lsti. V noci či během předstíraného útoku nařídil dopravit prachovou nálož (peterdu) k jedné z bran předhradí vedle předsunuté bašty. Explodovala a kromě dalších škod způsobila i požár. Díky statečnému zásahu hradního purkrabího Kryštofa Vollandta se však podařilo vzniklý oheň uhasit a bránu provizorně opravit. Obléhání nadále nepřinášelo žádné výsledky a Švédové byli nuceni 21. května odtáhnout.

Pokud by Švédové Pernštejn pokořili, událo by se zde něco podobného jako v případě obléhání Nového Hradu u Adamova. V této pevnosti se přechovávaly různé důležité dokumenty nebo liturgické předměty z významného poutního místa ve Křtinách. Dne 12. července však Švédové hrad dobyli, obránci zajali či zmasakrovali, bohoslužebné náčiní rozkradli a hrad pak zapálili. Okolí Pernštejna na tom bylo podobně. Švédové například vydrancovali kostel a pernštejnskou hrobku v Doubravníku. Nejspíš čekali, že zde naleznou zlato a další cennosti... <

NAHOŘE

Vojska vrchního velitele švédské armády, maršála Lennarta Torstensona (1603–1651), odtáhla od Brna s nepořízenou

VLEVO

Veduta zachycující obléhání Brna Švédy roku 1645

Prachová nálož přiložená k jedné z bran explodovala a kromě dalších škod způsobila i požár